

1089.
C. II.

MAATSCH. DER NEDERL. LETTERK.

TE LEIDEN.

Catal. bl.

Geschenk van Tooneelstukken, 1841.

PHILOCTETES,

OF HET

EILAND LEMNOS.

PHILOCTETES,

OP HET

EILAND LEMNOS,

TREURSPEL;

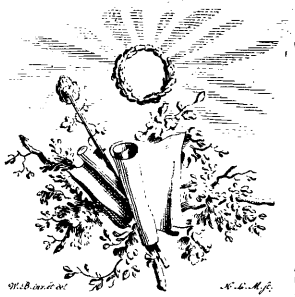
UIT HET GRIEKSCH VAN SOFOKLES;

EN GEVOLGD NAAR HET FRANSCH VAN DEN HEER

DE LA HARPE,

DOOR

A. L. BARBAZ.

Te AMSTELDAM, by
PIETER JOHANNES UYLENBROEK.

MDCCXCIII.

NED
LETTER

A A N D E

K E N N E R S

D E R

D I C H T K U N S T.

Verheven rechters, die der kunsten weegschaal houdt!

Gy, die u zeldzaam laat misleiden,

Het ware en valsche schoon gepast weet te onderscheiden,

En wier beproefde kunde, in 't helderst licht beschouwd,

Gelyk een toetssteen is voor 't ware en valsche goud!

Duldt dat een jonge tolk, door kunstliefde aangedreven,

Deez' eerstling van zyn zwakke hand,

Niet prachtig uitgedoscht als 't werk van groot verstand,

Maar als een merk van 't vuur dat in zyn' boezem brand,

Moge aan uw oordeel overgeven.

Uw heuschheid doet zyn' yver leven;

♠ Ja! zy maakt dat Philocteet'

Den zetel van 't vernuft vrymoedig nader treed.

Wellicht zal 't u verwondring baren
Wanneer myn tedre zangeres,
In de eedle taal der dichtkunst niet ervaren,
Zo stout, met onbeproofde siaren,
Durft zingen op den toon des grooten Sofokles.

Dan, wat heeft de yver veel vermogen!
Hy toont ons rozenpaën waar harde doornen zyn;
Hy, die ons hart houd opgetogen,
Maakt van een steile rots een vlakke voor onze oogen,
En voert ons over zee, en berg, en zandwoestyn:
Hy is 't, die my heeft aangedreven
Om, laags een' anders spoor, den treurheld na te streven.

De Fransche tòik, beroemd aan 't Lelistrand
Door dichttafreelen van zyn hand,
Wist kundig my den weg te banen:
Hy deed den droeven Philocteet'
Zich, in eene andre taal, beklagen van zyn leed;
En ik, niet min dan hy bewogen door zyn tranen,
Vertolk in onze spraak all' wat hem treuren deed,
Opdat dus elk zyn' rampspoed weet'.

Hy,

Hy, magtlooze offerhand' van Atreus trotsche telgen,
En van Laërtes loozen zoon;
De held, die fryden wil ter wraak' van hunnen hoon,
En dus den Phrygiaan, hem minder wreed, verdelgen,
Vertoone ons, door zyn lot, hoe vaak de ondankbaarheid
Het loon der weldaën is op de aarde;
Maar ook, hoe de onschuld eens mag keeren in haar waarde,
Als haar verdrukker zelf haar een' triomf bereid:
Zo leert de held, terwyl hy schreit.

♠ Gy, wien ik voor hem kom smeeken om bescherming!
Ziet hem dan aan met oogen van ontferming!
Uw deernis stelp' zyn droef geweest!
Weest met zyn' ramp, zyn deugd bewogen!
Hy smeekt u, door myn' mond, om teder mededoogen!
Zyn stem weërgalmt door de eeuwen heen!

En, zo ge, ondanks myn kunstgebreken,
♠ Yverkweekend volk! door uw toegevendheid,
Den held een wenschlyk lot bereid,
Dan zal zyn zwakke tolk een' grooter dichtlust kweeken,
Die hem, min struiklend, voortgeleid.

Ik stel dan, met ontzag, myn' eerstling in uw handen.
Hooft Peans eedlen zoon in zyne woesteny:
Zo klink' zyn droeve toon van Lemnos dorre zanden
Tot aan de zoomen van het Y!

1793.

VOOR.

V O O R B E R I C H T.

Het is my niet onbekend dat 'er reeds vóórlang een Fransch treurspel van den heer de Chateaubrun, met den tytel van Philoctetes, in onze taal is overgebracht en op den schouwburg vertoond. Doch, schoon de dichter daarvan zich heeft bevytigd om in het zyne het sabelachtige van het stuk van Sofokles, zo veel mogelyk, te verminderen, schoon in 't eerstgenoemde stuk vele schoonheden worden gevonden, is het echter, myns oordeels, verre beneden het treurspel des Griekschens dichters. Het invoeren der vrouwelyke personaadje door den heer de Chateaubrun, (hoe eigen in een tooneelstuk) verzwakt, naar myn begrip, ten hoogste het belangryke van den held des treurspels: wat schoone hartstogten daaruit ook voortvloeyen, de nare eenzaamheid, waarin hy zich in het Grieksche stuk bevind, en die wezendlyk een voornaam deel van zynen beklagelyken toestand uitmaakt, word in het Fransche daardoor weggenomen: hy heeft een klein gezin, waarby hy hulp en troost mag vinden; hy is niet meer zo ongelukkig, zo beklagenswaardig. Ten anderen komt my voor, dat de liefde van Pyrrhus, voor de dochter van Philoctetes, niet weinig het edele van diens

V O O R B E R I C H T.

bestaan vermindert : hy dient den vader om zyne dochter ; zyne grondbeginselen spruiten niet enkel uit edelmoedigheid en deugd. Wat verders de ontknooping van het stuk² betreft, dezelve is by den Franschen dichter sleepende en zwak ; by den Griekschen is zy verrassender en treffender. Genoeg hiervan : zonder juist een oordeel over beide stukken te willen vellen , 't welk buiten myn bestek en vermogen is , zy het my alleen vergund te zeggen , dat die eenvoudigheid in het onderwerp en in den gantschen loop van het Grieksche stuk , naar myne gedachten , eene is der voornaamste schoonheden waarmede het mag pralen , en die my hebben bewogen om hetzelfde , naar myne vermogens , uit Fransche in Nederduitsche vaerzen over te zetten.

Men zal , by de beschouwing myner vertaling met de Fransche , gewaar worden , dat ik my aan eene vry naauwkeurige , ja mogelyk somtyds al te slaafsche overzetting heb verbonden ; doch ik was daartoe eenigszins verpligt , doordien ik eene vertaling had te behandelen : de minste afwyking , die men van zyn' leidsman maakt , voert somtyds den volger een' breedden weg van den eersten vóórganger af. Een ver-

V O O R B E R I C H T.

vertaler, die een oorspronkelyk stuk overzet, kan, naarmate zyner kunde, zynen leidsman kort of verre op de hielen volgen, dewyl hy dien altoos in 't gezigt houd, en dit is een voordeel dat my heeft ontbroken. Gelukkig nochtans, indien slechts deze stijpe volging geen styfheid in myne vaerzen te weeg heeft gebracht!

Ik laat verders de beoordeeling daarvan, en van de gcheele uitvoering myner onderneming aan de uitspraak van kundige en bescheiden beoordeelaren over: zy allen hebben daartoe het recht. Een zotte beoordeelaar is warelyk meer bespottelyk dan een dichter, die groote misflagen begaat. Wat my betreft, ik heb, zo veel mogelyk, van tyd tot tyd, myn werk trachten te verbeteren en te beschaven.

Mogt slechts de lezing en vertooning van vele fraaije uitheemsche tooneelstukken onze Nederlandsche dichteren verder aanspooren, om zelf kunsttafereelen te vormen, waardig op hunne beurt door andere volken te worden overgenomen!

P E R S O N A A D J E N .

PHILOCTETES.

ULYSSES.

PYRRHUS.

HERKULES.

EEN SOLDAAT.

GEVOLG VAN SOLDATEN.

Het tooneel is op Lemnos, en verbeeld den oever der zee, alom bezet met rotfen, waar tusfchen men verscheiden doorgangen ziet; doch de grot van Philoctetes word voorönderfeld alleen in 't verfchiet des tooneels te kunnen worden gezien.

PHI.

PHILOCTETES,

O P H E T

E I L A N D L E M N O S ,

T R E U R S P E L .

E E R S T E B E D R Y F .

E E R S T E T O O N E E L .

U L Y S S E S , P Y R R H U S , *twee soldaten.*

U L Y S S E S .

Hier zetten wy den voet op Lemnos woeste zoomen,
Waar nooit een sterfeling zyn woonplaats heeft genomen.

Zoon van Achilles, de eer van 't frydbaar Griekenland!

ô Gy, zyn roemgenoot! zie hier dat eenzaam strand,
Zie hier, naby die grot, die rotfen, hoog verheven,
Dat oord, waar Philocteet' voordezen wierd begeven.
Ikzelf, dewyl 't moest zyn, volbragt dat streng gebod:
Hy, door de onzigtbre hand van een' vergramden god
Geteisterd met een kwaal, die nimmer kon bedaren,
Verftoorde door zyn klagt de vrede der altaren;
't Geheiligd offer wierd ontwyd door zyn gelaat,

En

14 P H I L O C T E T E S ,

En 't gantsche heir befinet door zynen jammerstaat.
 Doch, laten wy dit daár: laat ons den nood bedenken.
 'k Wil dezen dag den held aan Grieken wederfchenken.
 Zo hy Ulysfes komst aan deze stranden weet,
 Is onze vlyt en zorg geheel onnut befteed:
 'k Moet dus zyn oog ontvliên. Maar gy, die, naar vermogen,
 My ondersteunen zoud door uw grootmoedig pogen,
 Tree toe, befchouw dat hol, 't verblyf, dat hy genoot:
 Een weérzydfche opening verlicht zyn' duistren schoot;
 Een froom, indien de tyd zyn warren noch laat vlocijen,
 Komt, uit een diepe rots. daar langs, den grond befproeijen.
 Licht dat het aan die fchets u niet bezwaarlyk zy
 Dat gy zyn woning kent: doorzie haar van naby.
 Tracht hem, is hy 'er in, zorgvuldig op te fpooren;
 Zo hy afwezend is, kan ik u ftraks doen hooren,
 Om welk een groot ontwerp ik aan dit strand verfchyn,
 En hoe gy, bovenâl, my moet behulpzaan zyn.

PYRRHUS, *naar 't verfchiet des tooneels gaande.*

Ik onderzoek terftond het geen uw zorg komt wekken.
 Ô Ja, ik meen alreê dat woest verblyf te ontdekken,
 Die grot...

ULYSSES.

Licht dat de fleep zyn zorgen thans verfinoort.

PYRRHUS.

Ik zie geen fterfling in dat afgelegene oord;

Myn

Myn oog befpeurt alleen een legerfteê van bladen,
Een drinkvat, ruw van hout, en zonder kunstfieraden...

U L Y S S E S.

Zie daar zyn fchatten, prins!

P Y R R H U S.

En takken, dor en droog..

Hoe! bloedig, oud gewaad vertoont zich aan myn oog!
ó Goôn!

U L Y S S E S.

't Is zyn verblyf: men kan dit klaar befpeuren.

Hy is gewis niet verr': de wond', die hem doet treuren,
Verzwakt de krachten van zyn pynelyke fchreên.

Helaas! waar zou hy toch in al zyn kwelling heen?

Hy zoekt misfchien dit uur zyn voedsel aan de zoomen,
Of eenig plant, of kruid, dat hem te baat mag komen.

Tegen de foldaten.

Gy, flaat hier alles gaê met een oplettend oog,

Opdat zyn wederkomst ons niet verrafen moog'.

Van al het Griekfche volk, dat zynen haat moet vreezen,

Zou hem Ulyfes wis het waardigst offer wezen.

De foldaten verwyderen zich.

P Y R R H U S.

Het is genoeg. Hun trouw is in den nood gereed.

Spreek op, en meld my vry de ontwerpen, die gy fined.

U L Y S-

16 P H I L O C T E T E S ,

ULYSSES.

Ô Pyrrhus! heldenzoon! denk dat de Griekſche landen
 Hun hooggeſchat belang vertrouwden in uw handen.
 De ſtaat begeert niet dat uw moedige arm hier ſtry';
 Dat enkel 't wys beleid hier uw geleidſter zy :
 Dat dit, dewyl 't moet zyn, uw' hoogen aart verneêre,
 En eindlyk, wat men ook van onzen dienst begeere,
 Veréenen we ons te ſaam' tot heil van 't vaderland :
 't Wacht alles van uw deugd: voldoe het aan dit ſtrand.

PYRRHUS.

Hoe dan?

ULYSSES.

't Moet door een liſt met Philoctetes wezen...
 Gy doet my, op dat woord, reeds uw verwondring lezen;
 Maar, niet te min, hoor toe: hy zal voorzeker voort
 U vragen wie gy zyt? wat lot of in dit oord
 U op de klippen bragt, die deze kust bewaren?
 „ Ik ben Achilles zoon”, zo moet ge u vry verklaren.
 Doch veins dat gy, door toorn en eedle ſpyt verwoed,
 Met reden zyt gebelgd op een' ondankbren ſtoet;
 Dat gy den ſteven keert naar uw geboorteftreken,
 En 't Griekſche volk verlaat, en hunne wraak laat ſteken;
 Dat volk, het welk geknield u ſmeekte om onderſtand,
 Bewust dat Ilium moet bukken door uw hand;
 Dat eerst uw heldendeugd voerde aan den voet dier muren,
Doch

Doch u, ten loon daarvan, niets deed dan smaad verduren,
 Toen 't, by zyn' vaders graf, aan held Achilles zoon
 Den prys van beider daën ontroofde tot zyn' hoon,
 En, achtend, tot uw spyt, Ulyses daartoe nader,
 U 't wapentuig onthield van een' dooriuchten vader.
 Vaar dan, indien 't moet zyn, op my doldriftig uit
 In bitterlyk verwyf, dat uit den toorne ontspruit.
 Vrees niet dat zich myne eer daardoor gebelgd zal toonen:
 Ten dienst van 't vaderland kan niets Ulyses hoonen;
 En gy verraad het, prins, zo immer Philoctet'
 Den valfrik mogt ontgaan, dien ik thans heb gereed.
 Bedrieg uzelfen niet: zo gy Alcides fchichten
 In uwe magt niet krygt, zult ge alle hoop doen zwichten
 Dat ooit het fiere Troje in 't stof zy neêrgeveld.
 Ó Ja, opdat het bukk' voor 't woedend kryggeweld,
 Moet Philoctetes zelf ons volgen naar die wallen,
 En zyn geducht geweer moet Ilium doen vallen.
 Gy kunt, van 't Griekfche volk, dat naar dees stranden toog,
 Alléén u zonder vrees vertoonen voor zyn oog:
 Zyn haat, op hen gevest', is u niet meê befchoren:
 Gy hebt geenszins den eed, die my verbind, gezworen;
 Gy, zynde noch te jong, ten spyt van uwen moed,
 Had deel aan onze daën, noch aan zyn' tegenfpoed;
 Maar, zo hy éénmaal hier Ulyses heeft vernomen,

B

Dat

18 P H I L O C T E T E S,

Dan hebt gy, nevens my, zyn' fellen haat te schroomen.
 Het is dan, in één woord, de list alléén, wier kracht
 Dat altydtreffend tuig moet stellen in uw magt,
 Dien eedlen pylenschat, zo vreeslyk, zo vol waarde,
 't Geweer eens halven gods, daardoor geducht op de aarde.
 Ik ken uw hart, ô held! het veinzen baart u pyn;
 Gy blykt tot veinzery geenszins gevormd te zyn;
 Maar, streelend is het loon: het is de zegepraling.
 Die list baart hier den weg tot glansryke eerbehaling.
 Win door bedrog de zege, en hoor alleen naar my.
 Dat steeds de billykheid ons ter geleidster zy;
 Laat ons altoos het perk, dat zy ons voorfelt, eeren;
 Laat ons, deez' dag alléén, haar voorschrift ééns ontberen.
 Ik eisch slechts éénen dag, één' enklen dag, niet meer,
 En geef u voor altoos aan uwe deugden weér.

P Y R R H U S.

Hoe kan ik, om uw' raad te volgen, my verlagen?
 Ik hoor dien aan met finart, geenszins met welbehagen.
 Ulysfes, smoor een taal, die myne deugd ontçert;
 Achilles heeft my nooit zo vuig een list geleerd:
 't Bedriegen was hem vreemd en 't hoont zyn bloed te gader;
 En, prins! dit zyn geenszins de wapens van myn' vader.
 Indien men Philocteet' moet sleepeu naar den stryd,
 Dan zy alleen myn arm aan dat bestaan gewyd.

Alleen, van kracht ontbloot, hoe zou hy zich verweeren?
 'k Beloofde om, éénsgezind, uw wyze ontwerpen te eeren;
 Doch, schoon 't een laffe vrees, of dwaling, wierd genoemd,
 'k Ducht een' verraders naam, met recht door my gedoemd.
 'k Wil dan, indien 't moet zyn, veeléer met glori sneven;
 Dan, om een lage zege, altoos met schande leven.

U L Y S S E S.

Ik, prins, zo wel als gy, dacht ook, in vroeger tyd,
 Niet stemmende in den raad, niet vreezende in den stryd,
 Dat heldendeugd alleen het alles kon verrichten;
 Maar heden komt de tyd myne oogen meer verlichten:
 Ik zie dat bovenäl, worde ooit een staat behoed,
 Het hoofd door wys bevel den arm regeeren moct.

P Y R R H U S.

Maar hoe! men eischt van my eene onvergeefbre logen!

U L Y S S E S.

De logen is gering: het loon blinkt grootsch in de oogen.

P Y R R H U S.

Word dan die oorlogsmán op geene wyz' verzagt?

U L Y S S E S.

Niets komt daartoe te baat, noch zagt onthaal, noch kracht.

P Y R R H U S.

Geen kracht! zou dan die held onöverwinlyk wezen?

U L Y S S E S.

Zyn schichten doen de dood onwederstaanbaar vreezen.

PYRRHUS.

Dus loopt men zelfs gevaar wanneer men hem genaakt?

ULYSSES.

Ja, zo men van de kunst geen nutten bystand maakt.

PYRRHUS.

De waarheid fnood verraên! moet ons dit niet ontöeren?

ULYSSES.

Als Griekenland het eischt, voldoe men zyn begeeren.

PYRRHUS.

Wie, ik bedriegen, prins! ik blozen om die fchand'!

ULYSSES.

Hoe! bloost men om een' dienst aan 't lieve vaderland?

PYRRHUS.

Maar, kan men anders niet ten dienst der Griekfche landen..?

ULYSSES.

In 't eind', het lot geeft Troje in Philoctetes handen.

PYRRHUS.

Ach! dus bedroog men my, en ik wierd valsch geveleid

Dat zulk een krygstriomf my éénmaal waar' bereid;

Ja, ik, te wreed misleid door uwe en myne dwaling,

Juigchte om een' anders zege en trotsche roembehaling!

ULYSSES.

De glori fpoort, ó prins! u beiden door haar ftem:

Hij kan niets zonder u, gy kunt niets zonder hem.

PYRRHUS.

Wel, dat de wil der goôn voldoening zy gegeven!
 Wie kan d'onzigtbren grond van hun besluit weêrstreven?
 Ik wreek myn' vaders dood en doe zyn' roem gestand:
 Deze eer voegt slechts den held, die Trojen overmant.
 Ik moest, ten pryz' dier eer, alreê zo veel gedoogen...
 Ten minste kan ik my voor Philoctetes oogen
 Beklagen zonder list van al myn' hoon en leed;
 'k Verzwyg alleen voor hem dat ik het all' vergeet.
 Hy blyv' dan onbewust, nu my de nood verdedigt,
 Dat ik die Grieken dien', wier trots my heeft beleedigt.
 Maar, 't grieft me, en 't is met smart dat ik my vaardig toon'...

ULYSSES.

Gehoorzaam met ontzag aan 't hoog besluit der goôn.
 De prys, waarmee de moed en wysheid ons bekroonen,
 Is 't dubbel voorrecht, prins, van die hen eer betoonen.

PYRRHUS.

Ik zwicht... men eischt het zo... 'k Gehoorzaam dan in 't end'.

ULYSSES.

Maar, is myn raad wel vast in uw gemoed geprent?
 Kan ik verzekerd zyn?

PYRRHUS.

Het woord, van my bekomen,
 Strekke u ten onderpand.

22 P H I L O C T E E T E S ,

U L Y S S E S .

Ik keer weêr naar de zoomen,
Gy, toef tot Philoctet' zich in dit oord vertoon'.
'k Laat u een wyl alleen. En mogen thans de goôn,
Minerva, gunstgodin, Merkuur', beschermgod, geven
Dat wy van onze zorg een heilryk eind' beleven!
Vaar wel!

T W E E D E T O O N E E L ,

P Y R R I U S , *alleen.*

Ik voel myn hart bewogen met zyn leed.
Wat droevig lotgeval voor d'eedlen Philoctet'!
Hoe slyt hy aan dit strand, met naar en eenzaam klagen,
Sints vyf paar jaren tyds, zyn droeve levensdagen!
Gefolterd door zyn kwaal, door kommer fei bestreên,
Verkwynt hy hulpeloos, en weent hy staåg alleen.
Hy klaagt aan zee en strand de rampen, die hem drukken,
Daar nooit één vriend hem troost in all' zyne ongelukken.
Hij derft het zoet genot van 't hulpryk medely',
En heeft niets dat een sleun zyns zwakken levens zy;
Niet eens de vreugd, die een' rampzaalgen kan bekoren,
Van zyns gelyk' te zien, te spreken en te hooren.
Nooit streelt, in zyn verdriet, der menschen aanschyn hem!
Ach! de oevergalm alleen geeft antwoord op zyn stem.

Wat

T R E U R S P E L. 23

Wat noodlot!... En nochtans, zyn glori was, voordezen,
Door edelheid en moed, in Grieken, hoog gerezen;
Hy was daarin gelyk aan ieder legerhoofd,
En, ach! hem sctieen gewis een ander lot beloofd:
De goden doemden hem ter proev' van deze plagen!
Ons leven is hun gift, ons lot hun welbehagen:
Gelukkig die niets wierd van hunne gunst gewaar
Dan die geringe staat, die vry is van 't gevaar,
Dat in den hoogen rang zich lichtlyk saamvergadert!
Maar, een der wachten keert.

D E R D E T O O N E E L.

PYRRHUS, EEN SOLDAAT.

DE SOLDAAT,

Prins! Philoctetes nadert.

'k Zag op een' engen weg, naby die rots, den held,
Al kruipende, afgemat, door wreede pyn gekweld.
Hy zag me, en zal gewis ons daadlyk komen vinden.

V I E R D E T O O N E E L.

*PYRRIUS, PHILOCTETES, TWEE
SOLDATEN.*

PHILOCTETES.

Ach! in der goden naam, wie ge ook moogt zyn, myn vriend!

24 P H I L O C T E T E S,

Ô Vreemdelingen, die door storm hier zyt geland!
 Helaas! van waar komt ge aan dit onbewoonde strand?
 Ik bid, meldt my uw' naam en waar gy zyt geboren.
 Gy stelt my van myn land een waard' tafreel te voren:
 Ja, 't is het Grieksch gewaad dat myn gezigt verheugt.
 Ach! sprekkt, en doet uw stem my hooren tot myn vreugd;
 Laat my uit uwe spraak de Grieksche taal ontdekken.
 Ach! laat myn woest gefel u geenszins schrik verwekken!
 'k Ben niet te vreezen, neen: toont, toont uw deerenis
 Aan een' rampzaalgen, die van elk vergeten is!
 De gunst, die ik verwacht dat my hier word' beschoren,
 Is dat men, voor het minst, my spreken wille en hooren,

PYRRHUS.

Wel nu! wees dan voldaan: wy zyn van Griekenland.

P H I L O C T E T E S.

Goôn! na zó lang een' tyd te kwynen aan dit strand,
 Wat doet dat streeleend woord me een blydfchap ondervinden!
 Wat toeleg, of, voor my, wat gunstigste aller winden
 Dreef uwe kielen thans naar deze stranden heen?
 Ach, sprekkt! en stelt de drift, die my beheerscht, te vreeën.

PYRRHUS.

Men noemt my Pyrrhus, en Achilles gaf my 't leven;
 'k Ga my naar Scyros strand, myn vaderland, begeven.
 Nu hebt gy 't all' verstaan,

P H I I-

PHILOCTETES.

ô Zoon van d' eedlen vriend,

Van dien beroemden held, zo sterk door my bemind!

Gy, eertyds opgevoed in Lycomedes handen!

Van waar komt ge in dit oord?

PYRRHUS.

'k Verliet de Trooifche stranden.

PHILOCTETES.

Hoe!... Echter waart gy niet by 't eerste heldental,

Dat zich, op 't bruischend nat, gewend heeft naar dien wal!

PYRRHUS.

Gyzelf, waart gy 'er by?

PHILOCTETES.

Licht is 't u niet gebleken

Wat sterveling het lot hier tegen u doet spreken.

PYRRHUS.

„Welân dan! veinzen wy.” Hoe zou 't my kenbaar zyn?

Het is voor de eerstemaal dat ik voor u verschyn'.

PHILOCTETES.

Hoe! is myn naam, myn ramp, en grievende ongenade..?

PYRRHUS.

'k Heb niets daarvan gehoord.

PHILOCTETES.

ô Smaadheid zonder gado!

Ben ik, in 't eind', ten top van allen ramp en hoon,

26 P H I L O C T E T E S,

Genoeg verlaten van al 't menschdom en de goôn?
 Myn ramp komt dan niet eens aan Griekenland ter ooren!
 Helaas! men tracht dan zelfs 't gerucht daarvan te smoooren!
 En, als de wreede kwaal, waarvan ik word verteerd,
 Van uur tot uur haar woede en fel venyn vermeert,
 Zal myn tirannenstoet, door stille vreugd gedreven,
 Noch lagchen om het wee, waaraan zy me overgeven!
 Gy ziet hier, ô myn zoon! van alle hulp ontbloot,
 Dien oorlogsmann, welker Alcides togtgenoot;
 Die met 's helds wapentuig zich nutloos zag beloonen;
 'k Meen Philoctetes, prins, verdrukt door Atreus zonen,
 Die, door Ulysfes raad arglistig aangespoord,
 My, hulploos, en alleen, verlieten in dit oord,
 Nadat een slang my beet, door wier befinette tanden
 Een sterk venyn ontstond in al myne ingewanden.
 Die wreedäärts!... Onze vloot, aan Chryzaas strand byéén,
 Vloog, op de zegestem, naar Trojes oevers heen:
 Wy raken Lemnos aan; en ik, tot rust bewogen,
 Treed in een woeste grot; de slaap bevangt myne oogen:
 Men neemt dat tydfchip waar, men laat my aan dit strand,
 Men vlugt, en laat my noek, tot allen onderstand,
 Wat nietig voedsel, en een aantal ruwe vaten,
 En sluijers, gantsch verscheurd, wier hulp myn wond' mogt baten,
 En eenig oud gewaad, 't armoedigst overschot...

Smaa

Smaakte Agamemnon zelf eens diegelyk een lot!..
 Maar, wat ontwaking, goôn! wat angsten, wat gedachten,
 Wat spyt, wat wraakgeschreeuw, wat tranen, en wat klagten,
 Toen myn ontwaakt gezigt myn schepen van de reê
 Zag jagen door den wind langs 't ruime vlak der zee;
 Toen ik me alleen bevond in deze nare streken,
 Van hulp en troost ontbloot, van alles afgeweken,
 En, werpende in het rond een' oogfraal, vol van druk,
 Niets dan een woesteny beschouwde en 't ongeluk,
 All' wat my overbleef, de wanhoop en de woede!...
 Zó was het dat de tyd myn' ramp en sinnedheid voedde.
 Ik dacht de middlen uit tot 's levens onderftand:
 Myn boog, de laatste hulp in myn verzwakte hand,
 Verfchafte me onderhoud; en, als een pyl, gevlogen
 Door 't dunne luchtruim heen, de voglen uit den hoogen
 Deed vallen in hun vlugt, moest ik met zwakke schreên,
 Daar ik die zoeken ging, beklimmen rots en steen,
 Ja, kruipen naar myn' prooi met afgematte leden;
 My drukte een zelfde last als ik, door pyn bestreden,
 Den boomtak breken moest en zetten in de vlam
 Door 't snelervliëgend vuur, dat uit den keisteen kwam,
 En uit het glinstrend ys, dat 's winters 't strand komt dekken,
 Wist ik niet dan met moeite een' killen drank te trekken.
 In 't kort, dit duister hol, myn pylen, hoog gevreesd,
 En

28 P H I L O C T E T E S ;

En 't vuur, dat voedfel is van onzen levensgeest,
 Dit alles heeft, voor 't minst, myn wreed gebrek verminderd;
 Maar niets heeft ooit myn kwaal in haren loop verhinderd.
 Geen haven, winst, of iets dat reizigers bekoort,
 Lokt ooit een vaartuig heen naar dit vergeten oord.
 Men land alleen door storm op Lemnos woeste zanden;
 En zo ik al dien tyd, omdwalende aan dees stranden,
 Noch zeeliën heb ontmoet, die, spyt hunn' wederstand,
 Gedwongen door den wind, hier even zyn geland,
 'k Verkreeg nooit iets daarvan dan werkloos mededoogen,
 En troostreën zonder tal, die niets tot nut vermogen;
 Of een geringe hulp, of eenig oud gewaad.
 Doch, ondanks myn gebeën en droeven jammerstaat,
 Geen mensch wilde op zyn kiel myn' wreeden ramp betoomen,
 Of naar myn' vaders ryk my voeren langs de stroomen.
 Siats tien jaar tyds, myn zoon! verkwyn ik aan dees kust,
 Gestadig door een kwaal, die my verteert, ontrust,
 Elendige offerhand' der laagste ondankbaarheden,
 Die steeds verlaten leefde, en eenzaam heeft geleden.
 Zó boeiden Atreus zoons en snoode Ulysfes my
 Aan deze trage straf, bedacht uit razerny;
 Zó viel ik in den strik, gespannen door die snooden:
 Zy wrochten me al dit leed... Straft hen, gerechte goden!

PYRRIUS.

ô Peans eedle zoon! ik voel uw ongeluk,
 En vloek, zo wel als gy, de ontwerpers van uw' druk:
 Ulyses, Atreus zoons zyn my daaraan gebleken:
 Ach! wie weet meer dan ik van hun trouwlooze trekken?

PHILOCTETES.

Hoe! zoud gyzelf door hen beleedigd zyn, misfchien?

PYRRHUS.

Mogt ik, voor 't minst, eerlang my grootsch gewroken zien!
 Mogt ik Laërtes zoon en Atreus telgen leeren
 Hoe hoog men 't heldenbloed, dat my bezielt, moet eeren!

PHILOCTETES.

'k Bid, meld my 't geen op nieuw hun fnoodheid dorst bestaan.

PYRRHUS.

Hoe melde ik al den hoon, die my wierd aangedaan!
 Wanneer de bleeke dood Achilles loop bepaalde...

PHILOCTETES.

Hoe! is Achilles dood!

PYRRIUS.

ô Ja! maar echter daalde

Myn vader niet in 't graf door menschelyk geweld:
 Apolloos treffend tuig heeft Peleus zoon geveld.

PHILOCTETES.

ô Waarlyk eedle dood, dien grooten krygsheld waardig!
 Verlies, nochtans niet min voor myne ziel wreedäartig!

Ver-

30 P H I L O C T E T E S ,

Vergeef aan myn gewezen dat ge u verhinderd vind:
Ik deed met recht die hulde aan een' gestorven vriend.

PYRRHUS.

Die droeve vrindschapspligt verrukt en streelt my 't harte;
Maar, hebt ge ook tranen voor een' anders bitre smarte?

PHILOCTETES.

Myn zoon!... Vaar voort.

PYRRHUS.

'k Beweende aan Scyros strand dien held;
Toen daar Ulyses kwam, door Phoenix vergezeld:
Zy stelden, vol gevele, een godspraak my te voren,
En deden me, in den naam van 's lands beschermgoôn, hooren
Dat aan myn heldenbloed, aan mynen naam alléén,
De glori toebehoorde om Troje in 't stof te treén,
Ja, dat ik 't roemryk lot myns vaders moest beërven:
Hoe licht kon zulk een taal by my geloof verwerven!
De zucht om 't overfchot eens vaders in het end'
Te omhelzen, daar myn oog hem nimmer had gekend;
De zucht om eens te zien myn' tranenvloed vergoten
Op de overwaardige asch, noch niet in 't graf besloten;
De drift tot wraak; noch meer: de hoogmoed, om den wal,
Waarvoor hy 't leven liet, te brengen tot den val;
't Joeg all' myn schreden voort. Behoed door wind en stroomen,
Mogt ik den tweeden dag in Sigeus haven komen.

Ik

Ik kom noch naauw' van boord, toen ik in 't ronde vind
 Een legermagt, door hoop en blydschap schier ontzind.
 Elk zweert met drift dat hy Achilles ziet herleven.

Helaas! hy was niet meer! ... Ik, door myn' rouw gedreven,
 Breng aan zyn heilige asch de hulde van myn hart;
 En, 't oog noch nat betraand door myn gerechte finart,
 Spreek ik de hoofdiën aan, en eisch van hen te gader
 Het wettig erfdeel weër van myn' doorluchten vader.

Wat was hun antwoord, goôn! „ Ô Ja, het is uw deel;

„ Herneem dat goed vry, prins! beschik daarvan geheel;

„ Maar 't wapentuig des helds viel in een' anders handen:

„ Ulysfes kreeg dien prys.” Door zulk een' hoon aan't branden,

Weende ik uit bitfche spyt, en sprak, op hoogen toon:

„ Dat tuig behoort aan my, 'k bezweer 't u by de goôn!

„ En op wat schynrecht dorst een vreemdling zich beloven

„ My stout dat wapentuig, dien eedlen fchat, te ontrooven?”

„ My, sprak Ulysfes toen, wierd hy met recht befeed:

„ Hy was het loon des dienfts, dien ik den Grieken deed

„ Toen ik het leger, en uw' vader zelfs, behoedde.”

Op die vermeete taal, vermeesterd door myn woede,

Kon ik niet langer 't vuur des fellen toorns weërftaan,

En dreigde 't Griekfche volk om daadlyk heen te gaan,

Zo ik geen recht verwierf ter wraak' van 's roovers prooije.

„ Gy, jongling! zegt hy my, gy waart geenzins voor Troje,

„ Gy

32 P H I L O C T E T E S,

„ Gy deed geen dienst, en dreigt! Waan niet op Scyros strand
 „ Te keeren met dien buit: hy komt u nooit ter hand.”
 De hoofden van het heir, Ulysfes vloekgenooten,
 Verklaren zich voor hem, en durven 't recht verflooten;
 En ik, door zulk een' hoon tot in de ziel doorboord,
 Ik, schaamteloos beroofd van 't geen my toebehoort,
 Ik ga den lagen stoet dier koningen verlaten;
 Doch 'k moet Ulysfes min dan Atreus zonen haten:
 Zy zyn te straffeloos tot alle kwaad bereid,
 Beschermers van bedrog en vuige onbillykheid;
 Hun sloodheid weet elks hart tot sloodheid aan te raden,
 En 't misbruik van gezag baart alle gruweldaden.
 Dat elk, die vyand is van hun gevloekt bewint,
 De vrind van Pyrrhus zy, en ook der goden vrind!

PHILOCTETES.

Ik merk de wreede smaad, die u wierd toegedreven.
 Gy hebt niet zonder reën een eerloos heir begeven,
 En spoedig weër gewend den steven naar uw land,
 Die u, dank zy den goón! gevoerd heeft aan dit strand.
 De sloodde afftammeling van Sifyfus was zeker
 Steeds fineder van bedrog, en schandlyk logenspreker.
 Hy sterkt de vuige list, hy scherpt haar pylen aan,
 En stadig wrocht zyn hand een reeks van euveldaën.
 Maar, hoe kon Ajax deugd dien wreeden hoon verdragen?

PYRRHUS.

Nooit had men voor zyn cog die sneedheid durven wagen,
Maar 't heir betreurt dien held, die de aard' verlaten heeft.

PHILOCTETES.

Goôn, Ajax is dan dood! en snoode Ulyses leeft!...
En die hoogwyze held, die in 't verschiet der dingen,
Door lange ervarenis, wist met zyn oog te dringen,
Held Nestor, de eer des raads, myn oude vrind, wiens taal
Ulyses en zyn' stoet deed zwichten menigmaal,
Wat doet hy?

PYRRHUS.

't Ongeluk doet zyne grysheid kwynen;
Hij voelt, door smart verteerd, zyn levenskracht verdwynen;
Die droeve vader schreit: hy heeft zyn' zoon niet meer.

PHILOCTETES.

Hoe! Antilokus...

PYRRHUS.

Viel door 's vyands schichten neêr.

PHILOCTETES.

Ik voel me op ieder stond tot nieuwen rouw gedreven.
Hoe! allen, die ik min, zyn dan niet meer in leven,
Of bukken voor een lot zo woedend en ontzind!...
Maar, zeg my, voor het minst, Achilles eedle vrind,
Patroklus, van wiens moed gantsch Grieken mogt gewagen...

C

PYR-

34 P H I L O C T E T E S ,

PYRRHUS.

Des grooten Hektors arm heeft hem in 't veld verflagen.
Zodanig is de kryg: ja, Mavors woedend zwaard
Maait de eedle helden neêr, terwyl 't de snooden spaart.

PHILOCTETES.

Het lot, dank zy den goôn, bekrachtigt myn bezwaren:
De dood ontzag het schuim der Griekſche legerſcharen;
De helden zyn niet meer! 't ſchynt dat de wil der goôn
Geen ſnooden toegang gunt in 't duister ryk der doôn;
De grootſte ſterveling moet zich daarheen begeven.
Therzites leeft gewis, Ulyſſes is in leven!...
Zie daar, zie daar de goôn! en wy, wy bidden ze aan!

PYRRHUS.

Ik, als ik zeg, gebelgd door zulk een ſnood beſtaan,
Ik ga, voor eeuwig, een afſchuwlyk heir begeven,
Waar de onderdrukte deugd ſteeds blozen moet en beven.
'k Vind Scyros in myn oog geen onbehaaglyk oord,
En 't vaderland heeft iets dat ons altoos bekoort.
Prins! mogt het godendom, eens door uw klagt verbeden,
U van al 't wee ontfiaan, door zynen toorn' geleden!
Zie daar, ô Peans zoon! de wenschen, die ik voed:
Zy ſtrekken, nu hy gaat, voor Pyrrhus zegengroet.

PHILOCTETES.

Gy gaat!

PYR-

PYRRHUS.

Het moet gefchied; gy ziet alleen myn kielen
Vertoeven tot de wind de zeilen komt bezielen.

PHILOCTETES.

Ach! in den naam der goôn, uit wie gy zyt gedaald,
By all' wat aan uw liefde ooit teêr word afgemaald,
By de asfche eens vaders, eener moeder, hoor myn rede;
Mynzoon, myn dierbre zoon! ik smeek, verhoor myn bede!
Laat my hier niet ten prooije aan myn wanhopig hart,
Ten prooije, als gy kunt zien, aan allen ramp en smart.
ô Pyrrhus, waarde vriend! verlos my van dees stranden,
Die my, fiuts langen tyd, van de ovrige aard' verbanden!
Het is een nare last waarmeê gy word belacn,
'k Ontken het niet, helaas! doch my dus by te staan
Is enkel uwer waard', is edel bovenmaten;
En 't zou te fchandlyk zyn my hier alleen te laten.
ô Neen! gy kunt zulks nooit: alleen een groot gemoed
Gevoelt al 't medely' met 's naasten tegenfpoed,
Gevoelt die eer en vreugd, die steeds de weldaên geven.
Geloof my, uwe deugd word gloriryk verheven,
Zo gy my éénmaal uit dit naar verblyf doet treên:
Eén dagreis is het slechts naar Etaas dalen heen.
Werp me in een' hoek van't fchip, waarmeê gy weêr zult keeren,
Aan fteven, mast, of roer, of waar gy zult begeeren.

36 P H I L O C T E T E S ,

Ik smeek 't u, in den naam der goden, hier omhoog:
 Eén smeekend sterveling is heilig in hun oog.
 Ik werp my, ô myn zoon! aan uwe kniën neder,
 En druk ze, ondanks myn pyn en droeve zwakheid, teder.
 Uw goedheid make een einde aan al myn grievend wee!
 Verleen die groote gunst aan myn bedroefde beê!
 Voer me aan Eubeas strand, of in uwe eigen landen;
 De weg is kort naar 't oord, welks aangename zanden
 De Sperchius besproeit, waar ik het licht ontving,
 Dat zielverrukkend oord, dat ik vóórlang ontging!
 Breng my in Peas arm: wil hem een' zoon hergeven.
 En, goôd! hoe vreest myn hart, dat, verr' van my, zyn leven
 Door 't onverbidlyk lot mischien reeds is volënd!
 'k Zond meer dan ééns tot hem om bystand in de elend',
 Doch hy is zeker dood; of zy, wier mededoogen
 De wreedheid van myn lot zou stellen voor zyne oogen,
 Zy, in hun land gekeerd, vergaten toen, gewis,
 All' de eeden, my gedaan uit valsche deerenis.
 In u-alléén bestaat voortaan de hoop myns levens;
 Wees myn verlosfer, prins! wees myn geleider tevens!
 Beschouw den brozen mensch in blydschap en in druk:
 Wie is één oogenblik verzekerd van 't geluk?
 Hy, die van daag de elende onmenschlyk zal bestryden,
 Zal, mooglyk morgen reeds, de zelfde elende lyden.

Wel

Wel hem, die steeds den schok van 't wentlend lot verbeid,
En die weldadig is wanneer 't geluk hem vleit!

PYRRHUS.

De stem des ongeluks maakt my met recht bewogen:
Ach! u te weigren, prins, is buiten myn vermogen.
Ik geef uw' wensch gehoor: kom, volg my, op myn vloot.
De hemel, die door my het einde uws ramps besloot,
Schenke aan uw ongeduld den gunstigsten der winden,
En doe ons ras de reë van uw begeerte vinden!

PHILOCTETES.

Ô Zegenryke dag!.. Geliefde vriend! en gy,
Ô Reisgenooten! ach! staat toe dat ik u vry,
Verrukt tot in de ziel, myn dankbaarheid moog' melden!
Hoe kan ik anders ooit die groote gunst vergelden?
Gedoogt dat Philoctet', nu hy dit oord ontgaat,
Noch zegge een laatst vaarwel aan 't hol, dat hy verlaat
Na zo veel jaren tyds moet my dit heilig wezen.
Komt, ziet het eng verblyf, waarin ik 't all' moest vreezen,
En kent te recht het wee, dat gy te keer wilt gaan;
Gy kunt het wis niet zien, ik heb het dóórgestaan.
En door den hoogen nood, die strengste wet op de aarde,
Was dikwyls dees spelonk my van een groote waarde.

PYRRHUS.

Ik wederstreef geen zorg, die zo rechmatig is;

38 P H I L O C T E T E S ,

Vervoer all' wat u dient in uw gefeldtenis.

P H I L O C T E T E S .

Ach! wat bezit ik, prins! dat ik van hier mag dragen?
Slechts planten van dit oord, wier flauwe kracht, by vlagen,
De woede van myn pyn fomtyds verlichting baart.
Myn pylen en myn boog zyn al myn fchat op de aard'.

P Y R R H U S .

Dit zullen dan gewis de felle fchichten wezen,
Die door het monsterbloed vergifigd zyn voordezen?

P H I L O C T E T E S .

Ja; 'k heb geen ander tuig, en fineek den goôn omhoog,
Dat niets dien eedlen fchat my ooit ontrukken moog'!

P Y R R H U S .

Is 't my, voor 't minst, vergund te raken deze panden,
Die certyds zyn gewyd door held Alcides handen?
Zou ik dat vreeslyk tuig eerbiedig mogen zien?

P H I L O C T E T E S .

Ach! wat gy wilt, myn zoon! gy kant het my gebiën.

P Y R R H U S .

Ontzeg my onbefchroomd 't geen ik van u begeerde,
Indien het de erfenis des grooten helds ontëerde.

P H I L O C T E T E S .

Uw godvrucht ftreelt myn hart. Helaas! wie toch dan gy
Hergeeft me aan myn geflacht, aan 't leven, ja aan my?
Daar ieder ftond my dood in deze nare ftreken,

Zyt

Zyt gy 't niet, die my red, voor u in 't stof bezweken?
 Gy stuit myn' beulenstoet in 't geen hun haat bedreef;
 'k Was op dit eiland dood; gy komt, en ik herleef!
 Ik wil voortaan geheel naar uw begeerte hooren:
 De erkentnis kan altoos 't goedaartig hart bekoren.
 Die boog, dien ik verkreeg als 't waardigst vriendschapspand,
 Word, uwe gunst ten loon, bevolen in uw hand.
 Zie u om uwe deugd dat edel voorrecht geven.
 Geen heiligchenner heeft hem immer opgeheven;
 Al wie hem naderde heeft voor de dood gebeefd:
 Heb de eer dat uwe hand dien boog gehandeld heeft.
 Gaan wy.. Maar, ach!..ô Smart!

PYRRHUS.

Hoe, prins! wat felle vlagen
 Van heimelyke pyn doen u zo spoedig klagen?

PHILOCTETES.

't Is niets.. ik volg u.. Goôn!

PYRRHUS.

Wat vraagt gy 's hemels magt?

PHILOCTETES.

Dat ze ons den weg bereide en ons behoud betracht'.
 ô Goôn!

PYRRHUS.

Ge ontveinst vergeefs uw felle snartvervoering.

40 P H I L O C T E T E S ,

PHILOCTETES.

Verfchoon myn' zwakken staat; 'k bekom van myne ontroeing.
Gaan wy... Ik kan niet, ach!

PYRRHUS.

Hoe!

PHILOCTETES.

't Is, helars! gedaan:
Gy moet in 't einde, ó prins! dat gruwzaam wee verstaan.
Ach! ik ontveins te lang wat pyn myn hart voelt nadren:
't Venyn vloeit bruischend door myn fel onstoken adren.
Myn zoon! maak door het staal een einde aan al myn finart,
Ontruk, ontruk my 't licht!.. ik zeg, doorstoot my 't hart!...
Ik sterf elk oogenblik!

PYRRHUS.

Myn ziel, die zich voel treffen
Door dien bedroefden staat..

PHILOCTETES.

Gy kunt dien nooit beseffen.
Maar, toon me uw deerenis, helas! dit is myn beë;
Ach! word niet afgeschrikt door myn verbazend wee!
Verlaat, verlaat my niet!.. De wond', my toegedreven,
Baart deze angstvalligheên, die my fomtyds begeven.
'k Beken het u.

PYRRHUS.

Vrees niets. Hoe, zou ik u zo laf

Als

Als snood begeben, ik! daar ik myn woord u gaf!
 Kom, volg, herroep, kan 't zyn, uw krachten, schier bezweken.

PHILOCTETES.

Gun my, myn waarde zoon! u noch één gunst te sneeken.
 Ik voel my door den slaap van deze kwaal beroofd,
 En, als ik weér ontwaak, is al de pyn verdoofd.
 Thans al te veel verzwakt om met u heen te streven,
 Durf ik my aan uw zorg vrymoedig overgeven.
 Kom, volg my in myn grot: ik stel in uwe magt
 Dat heilig wapentuig, dat gy te aanschouwen tracht;
 Maar, draag ten hoogste zorg dat niets die dierbre panden,
 Door list of door geweld, ontrukke aan uwe handen.
 'k Verlies het all', zo ooit...

PYRRHUS.

Neen, kwel u daar niet om:

'k Sta met myn leven in voor zulk een heiligdom.

PHILOCTETES.

'k Heb thans alléén 't verlies van zulk een goed te vreezen.
 De hemel wilt' het u min' doodelyk doen wezen
 Dan 't doodlyk was voor my, en voor Alkmenaas zoon!

PYRRHUS.

De hemel is met ons; wy eeren zyn geboón:
 Och, wierd ons door zyn gunst een blyde togt beschooren!

42 P H I L O C T E T E S ,

PHILOCTETES.

Helaas! hy zal uw' wensch noch uw gebed verhooren:
't Onleschbaar helsch venyn, reeds vloeiend' naar myn hart,
Schuimt/in myn brandend bloed met felle woede en finart;
Het groeit in wreedheid aan, en wil zyn' prooi verflinden...
Ach! 'k bid, veriaat my niet, laat ik u zien, myn vrinden!
Wykt thans niet van my af!... Ik moet, in dezen stand...
Ulysfes! wierd uw hart door zulk een vuur verbrand!
ô Atreus heilloos kroost! onëdele opperheeren!
Trouwloozen! u alléén moest zulk een pyn verteeren!...
ô Dood, zo vaak gefincekt om my uw hulp te bién!
Dood, dien ik altoos roep, die me altoos schynt te ontvlién!
Wanneer zult gy my eens in 't laatst verblyf doen komen?

Tegen Pyrrhus.

Ga, neem Vulkanus vuur, 't welk brand aan Lemnos zoomen,
Leg me op den houtmyt neêr, gelyk weléer myn hand
Daaröp den grootsten held der aarde heeft verbrand;
Het loon, dat ik genoot, is u tot loon beschoren...
Maar, ach! hy hoort my niet, ik heb myn hoop verloren!
Waar zyt gy, Pyrrhus? ach! myn waarde Pyrrhus, kom!

PYRRHUS.

'k Beween uw bitter lot.

PHILOCTETES.

Myn zoon, gy weent 'er om!

Be-

Bewaar die deernis wél; zweer, wat u voor moog' komen,
 My stervend nooit alleen te laten aan dees zoomen.
 Uw mond heeft dit beloofd; uw hart dient pal te staan.
 Myn kwaal is gruwzaam-wreed, maar zy is ras gedaan.
 Ik hoop alleen op u.

PYRRHUS.

Gy hebt geenszins te vreezen.

PHILOCTETES.

'k Moet door een' hoogen eed daarvan verzekerd wezen.

PYRRHUS.

Ik zweer het by de goêu, ontfang daarop myn trouw.

PHILOCTETES.

Raak my niet aan, ô prins! dat zich uw hand weêrhou.

PYRRHUS.

Hoe! wilt gy dan geen hulp van eenen vriend verwerven?

PHILOCTETES.

Gy zoud misfehien 't venyn der wreede kwaal beërven.

Laat af... het is gedaan!... ô Lemnos! dat uw grond

Een' stervend' mensch ontfang', wien 't wee in 't eind' verflond!

*Hy bezwykt, en valt op een
 steenbank neder.*

PYRRHUS, tegen de soldaten.

Myn vrienden! laat ons hem naar zyne woning dragen.

Verwachten wy den stoud, dat hy, naar zyn behagen,

Een'

44 P H I L O C T E T E S,

Een' zagten slaap geniet', die hem verlichting baart ,
En, voor een korte poos, zyn wreede pyn bedaart.

*De soldaten ondersteunen Philoctetes, en brengen hem van
het tooneel.*

Einde des eersten bedryfs.

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

PYRRHUS, *alleen, houdende in zyne hand den boog en de pylen van Herkules.*

Zie daar de wapens dan waardoor het lot de wallen
Van Priams trotsche stad moet doen ter neder vallen;
Dat tuig, beslischer van ons aller lotgeval,
En 't welk eerlang de dood myns vaders wreken zal!
Men wil aan Philoctet' die hooggeduchte panden
Ontrooven, en hyzelf, hy stelt die in myn handen!
Dan, dit is niet genoeg, zo hy ter zelfder uur
Zich niet met ons begeeft naar dien gedreigden muur.
Hy denkt daar nimmer aan; en, tot den togt reeds vaardig,
Acht die rampzaalge held my zyn vertrouwen waardig.
En ik zou hem verraén!... Neen! dees vloekwaarde daad
Ontëert een edel hart, waaröp hy zich verlaat.
Verzwygen wy hem niets: ik doem Ulysfes pogen;
'k Verblindde reeds te lang held Philoctetes oogen;
'k Bediende my te lang van al zyn ramp en druk:
't Bedrog is dubbel kwaad, gepleegd aan 't ongeluk.
Hy komt.

T W E E-

46 P H I L O C T E T E S ,
T W E E D E T O O N E E L .

PYRRHUS, PHILOCTETES, TWEE
SOLDATEN.

PHILOCTETES.

ô Streelend licht! ô Aangenaam ontwaken!
ô Pyrrhus! kan het zyn! al 't wee, dat ik moest smaken,
Vermoeide dan geenszins uw edel medely'!
Gy blyft een' stervend' mensch, in al zyn kwelling, by!
En, daar u myne elend' kan walgen noch vertagen,
Wilt gy het wreed gezigt van myne kwaal verdragen!
'k Zie, dat gy d'eedlen aart uws vaders niet verzaakt.
Nooit had ik dit onthaal van Atreus bloed gesmaakt.
Kom, gaan we. Ik kan terstond my naar het strand begeven:
De slaap heeft thans de kracht van 't fel verryn verdreven.
Kom.

PYRRHUS.

Ach! wat zal ik doen!

PHILOCTETES.

Gy wankelt!... Groote goën!

PYRRHUS, *ter zyde.*

Hoe stel ik aan zyn oog dat wreed besluit ten toon!

PHILOCTETES.

Zou dan de deerenis, die gy my grootsch deed blyken,
Door

Door d' al te zwaren last van myne elend', bezwyken?

PYRRHUS.

Wat finart gevoelt de deugd, als zich de deugd verzaakt!

PHILOCTETES.

Wat mag de misdaad zyn, die gy betreurt en wraakt?

De hulp, waardoor uw hand myn' ramspoed zal verpozen,

Doet nooit de bleeke schim van uwen vader blozen.

PYRRHUS.

Ik ben 't, die blozen moet, ik, die in deugd bezweek,

Ik, ecrloos zo ik zwyg, en schuldig zo ik spreek.

PHILOCTETES.

Gy wilt, alléén, van hier, gy wilt my snood begeven;

Gy hebt dit voor.

PYRRHUS.

ó Neen; maar zo myn hart moest beven,

Dat gy my meer gegrond met uw verwyf belaad?

Indien ik u verried, zelfs als gy met my gaat?

PHILOCTETES.

Gy!... Wat beduid die taal? Ontdek my uw gepeinzen.

PYRRHUS.

Wel nu! weer alles, prins! ik kan niet langer veinzen.

PHILOCTETES.

Ach, spreek!

PYRRHUS.

Gy gaat met my naar Troje dezen dag.

PHI-

PHILOCTETES.

Wat zegt gy!... Hemel! hoe!

PYRRHUS.

Ik bid u, hoor my...

PHILOCTETES.

Ach!

Wat wilt gy dat ik hoor? Wat mag uw afzigt wezen?

PYRRHUS.

'k Wil u aan al uw wee onttrekken, en genezen;
Ik deel' met u een zege, op 't hoogst benydenswaard',
Door 't gunstig godendom voor ons-alléén gefpaard.
Eerlang zal 't Ilium door onze hand verneéren.

PHILOCTETES.

Is dit dan uw besluit?

PYRRHUS.

De hemel, dien wy eeren,
Zend my, opdat door ons zyn oogmerk zy voldaan.

PHILOCTETES.

Elendige! wat deed ge? Ik ben te snood verraén!
Kan't zyn!... Stel my, ó prins! myn wapens weér in handen.

PYRRHUS.

Neen, ik vermag dit niet; en 't lot der Griekfche landen
Komt in dit tydftip nooit tot gloriryker ftand
Dan door dit vreeslyk tuig, bevolen in myn hand.
'k Moet Griekenland voldoen; en, tot zyn heil gedreven,

Wij

Wil ik, vry uit gezegd, een wreede smaad vergeven.
 Myn hart bedroog u niet, toen 't klaagde van die smaad,
 Neen; maar 'k vergeet myn' hoon, om 't welzyn van den staat.
 Gy, volg dat voorbeeld, prius!

PHILOCTETES.

ô Snood verraad! ô Woede!

Hoe! was het ooit die hoon, dien ik van u vermoedde!
 Lafhartige! uwe list bedriegt myn ongeluk,
 Opdat zy my, helaas! myn' levenssteun ontrukk!
 En daar ge, ondanks uw' eed, my trouwloos durft belagen,
 Ziet gy noch stout my aan, en kunt myn oog verdragen!
 Gy grieft een' sneekend' mensch, die aan uw voeten weent!...
 Myn zoon! hergeef my 't tuig, dat ik u heb verleend:
 Het voegt niet in uw hand; het is myn goed, myn leven!
 Ach! moet gy zulk een loon aan myn vertrouwen geven?
 Bloot, dat gy dit misbruikt!.. By alle hemelgeôn...
 Gy wend uwe oogen af! gy antwoord niet, myn zoon!
 Gy blyft altoos verhard!... ô Rotfen! dorre zanden!
 Gy, myn gezellen, hoort, ô monsters dezer stranden!
 (Want gy zyt de eenigsten aan wie ik in dit oord
 Een kreet mag doen verstaan, die niet word aangehoord,)
 ô Gy, getuigen van myn nuttelooze klagten!
 Ziet wat Achilles zoon my van zyn list doet wachten!
 Hy zweert, ik zal met hem dit naar gewest ontvliên;

D

Hy

50 P H I L O C T E T E S,

Hy zweert, hy zal me eerlang myn' vader weér doen zien;
 En, doende dus myn ziel door valsche vreugd ontroeren,...
 Die snoode! 't was om my naar 't Grieksche heir te voeren!
 Zyn taal vertroost een hart, dat hy doorgrieven zal!
 Zyn hand drukt myne hand, en wrocht myn ongevul!
 Hy rooft myn wapentuig, en zal het trotsch vertoonen,
 Gelyk eene oorlogspraal, aan Atreus snoode zonen!
 Hy zegepraalt op my, alsöf hy me overwint!
 Hy merkt niet, in het wee, waarin ik my bevind,
 Dat hy een schim verheert, die reeds in d'afgrond daalde!
 Ach! eer myn wreede kwaal myn krachten hier bepaalde,
 Had hy my toen getergd!... En zelfs in dezen stand
 Is 't enkel door bedrog dat hy my overmant...
 Ach, prins! herdenk uw' naam, herneem uw' aart te gader;
 Wees aan uzelv' gelyk, en tevens aan uw' vader.
 Gy zwygt! ik spreek vergeefs!... ó Hoi, dat ik ontvlood!
 Ik keer dit oogenblik in uwen naren schoot;
 Ik keer daarin, ontbloot en voedfelloos nadezen,
 En ik verwacht alleen dat gy myn graf zult wezen:
 Gy zult my sterven zien: myn moordend schietgeweer
 Verschrikt het woudgediert', na dezen tyd, niet meer;
 'k Zal nergens tegen hen een toevlugt kunnen vinden;
 Het was welëer myn prooi, thans zal het my verflinden;
 En ik viel in den poel, waarin ik my beschouw,

Om-

Omdat ik Pyrrhus achte als edel en getrouw!...
Hoor toe: myn grimmigheid heeft, wanklend, tot heden
De onsterfelyke goôn noch niet om wraak gebeden.
Keer noch met eer te rug, verhoor myn' wensch, betoon...
Vrees, zo gy dien weêrstaat, myn klagten en de goôn!

PYRRHUS.

Ik vrees alleen myn hart: het Grieksche ryk, myne eeden,
Het medelyden, prins, waardoor ik word bestreden...
Goôn! had ik nooit myn schreên van Scyros afgekeerd!

PHILOCTETES.

Verzaak een snoode list, die 't heldenhart ontëert.
Zoud gy, voor 't oog der aard', laaghartig durven pogen
Te drukken 't ongeluk en 't kwynende onvermogen?
Gy zyt niet boos van aart: een ander heeft uw hart
Door snooden raad geleid en in den strik verward.
Het misdryf sleepte u voort: tree, tree de deugd weêr nader.

PYRRHUS.

Wat zal ik, hemel! ach!

D E R D E T O O N E E L.

PHILOCTETES, ULYSSES, PYRRHUS,
GEVOLG VAN SOLDATEN.

ULYSSES, *driftig naderende.*

Waar wacht gy naar, verrader?

D 2

Geef

52 P H I L O C T E T E S,

Geef my dat wapentuig.

PHILOCTETES.

Ulyses!... Groote goón!

ULYSSES.

Hy is 't.

PHILOCTETES.

Waar ben ik, ach! Ulyses hier! wat hoon! ...

Ach! hy deed al dat kwaad! die wreede arglistigheden,

Dat gruwzaam vloekgespan, wist hy-alléén te smeden!

Myn wapens! 't is gedaan! geef my myn wapens!

ULYSSES.

Neen;

Held Pyrrhus eert den wil van 't Grieksche volk alléén.

Dat tuig behoort aan ons: hy kan het nooit hergeven.

Verzel straks onze schreên; wil ons niet meer weêrstreven.

En, zo gy noch de goón door tegenstand verstoort,

Zal ik u met geweld doen rukken uit dit oord.

PHILOCTETES.

Verrader! dreigt ge my!.. ô Lemnos! dierbre zanden!

ô Hooggeheilgd vuur, ontfoken aan dees stranden!

Befchermend godendom, dat in dit oord gebied!

Gy ziet dien fellen hoon, en, ach! gy wreekt dien niet!

ULYSSES.

Jupyn is vorst der goón, en hy geleid myn schreden.

PHI

PHILOCTETES.

Hoe! durft gy dan de goón in uw belang doen treden!
Gy fchryft hen meinēēd toe, bedrog en trouwloosheid!

ULYSSES.

Ik fpreek u uit hunn' naam: wees op hunn' wil bereid.

PHILOCTETES.

Wilt gy dan Philoctet' gelyk een' slaaf doen beven?

ULYSSES.

Ik acht hem als een' held, grootmoedig en verheven,
Als waardig' deelgenoot der koningen, wier hand
Met hem den Trooifchen muur moet ftoften in het zand.
Ontvlugt de glori niet, eerlang door u genoten:
Volg ons; de hemel fpreekt, en de eerbaan is ontfloten.

PHILOCTETES.

Zolang dees rotspelonk my noch ten dienst mag ftaan,
Rukt geen geweld of magt my immer hier van daan!
δ Neen! ik fterf veelēer; ik wil veelēer, noch heden,
My van die hooge rots...

ULYSSES, *tegen de foldaten.*

Belet hem toe te treden!

Soldaten! fluit de drift, die zyn verderf bereid.

De foldaten omringen Philoctetes.

PHILOCTETES.

δ Overmaat van hoon, van fchrik en yslykheid!

δ Arm, welēer gevreesd, doch nu niet meer te vreezent

54 P H I L O C T E T E S ,

De laagste sterveling moet dan myn honer wezen!

Ô Lasse, die de stem van schaamte en wroeging sijnoot!
 Gy hebt dien jongen held verleid en rangespoord.
 Zyn ziel, gelyk myn ziel, zo zuiver als verheven,
 Was niet gevormd, helaas! om de uwe ooit naar te streven.
 Hy vloekt reeds by zichzelf' de diensten, die hy deed,
 En zyn gedwee gemoed gehoorzaamde u met leed.
 Zyn teergevoelig hart, welks morring zich laat hooren,
 Verfoeit zyn valsheid thans, en 't onheil my beschooren.
 Hy wierd, onwillig, door uw' sijnooden geest verheerd;
 Ja, gy-alléén hebt hem dat laag bedrog geleerd!
 En thans, tot overmaat van alle uw gruwelflukken,
 Wilt gy my weér, ô sijnood! aan 't eigenste oord ontrukken
 Waar gy me ontmenscht verliet, waar ik vergeten ween,
 En lang reeds uit den kring der levenden verdween!
 Ach! dat de goden ééns... Rampzalige! de goden!
 Wat hulp word my door hen in mynen ramp geboden?
 Waartoe herhale ik noch, zo vruchteloos verstoord,
 Vervloekingen, wier kreet de hemel nimmer hoort?
 Ik sijnmaak zyn' wreeden haat, Ulysfes sijnmaakt zyn' zegen!
 Gy zegepraalt, barbaar! en hebt uw' wensch verkregen.
 Myn droefheid is uw vreugd, en uw voorspoedig kwaad
 Is noch een hoon te meer voor mynen jammerstaat.
 Ga heen, en juigch daarom met Atreus wreede zonen;

Ga

Ga hen het goed gevolg van uwe list vertoonen.
 Gy hebt nochtans met finart hun krygsbanier geleid,
 Toen ik voor hen myn vloot heb tot den togt bereid.
 Voor u verspillen zy hunn' rykdom en vermogen;
 My hebben zy, tot loon, verlaten, en bedrogen.
 Gy hebt hen, voor het minst, die snoodheid aangeraên,
 En heden raden ze u de zelfde laagheid aan.
 Maar, zeg my, wat gy wilt? Wat komt ge aan deze kusten
 Den droeven Philoctet' tot in zyn graf ontrusten?
 'k Ben dood voor Griekenland. En waarom vind uw oog
 My thans geen voorwerp meer, dat al te lastig woog;
 Ontëerend' door myn wee de diensten der altaren,
 En strekkende, om myn kwaal, ten schrik der legerfcharen?
 Dit was uw taal, barbaar!... Ach! zo éénmaal de goôn
 Zich toonen, naar myn' wensch, rechtvaardig, tot uw loon...
 Ja, 'k merk zy zyn het reeds: zy straffen u, verwoede!
 Zy treffen reeds uw hoofd met hun geduchte roede:
 Zo niet een wreede finart uw' boezem had doorboord,
 Gy zoud my heden wis niet zoeken in dit oord.
 Wel! evenaar de straf aan 't gene 'er is misdreven,
 Ô Hemel, die zo lang my wrakeloos deed leven!
 Verhoor de laatste kreet van myn geleden pyn;
 Verdalg het Griekfche volk... ik zal genezen zyn!

ULYSSES.

Hoe fel gy word vervoerd door blinde driftbetooning...
 Ik diende 't vaderland: zie daar al myn verschooning!
 Dit is alléén myne eer, dit is alléén myn pligt.
 Myn taal heeft fomtyds iets op 's menschen hart verricht;
 Maar 'k wil niet dat die magt my op uw hart zal baten.
 Gy wilt hier blyven, prins! en ik zal u verlaten:
 Licht dat een ander held des hemels gunst behaal';
 Die boog strekt ons ten borg der wisfè zegepraal.
 Held Teucers dappere arm kan hem van nut doen wezen;
 Ikzelf leerde ook de kunst van zulk geweer voordezen;
 En als dat tuig met roem in 't sryden dient besteed,
 Geld licht Ulysfes arm den arm van Philocteer!
 Blyf hier, zo lang 't u lust, de woede en haat verhooren;
 Bewoon dit nare strand, dewyl 't u kan bekoren.
 Licht dat het godendom, als 't my zyn gunst betoont,
 My met den eereprys, u toegelegd, bekroont.

PHILOCTETES.

Hoe! zoud gy myn geweer verwerven door uw lagen!..
 Ô Edel wapentuig, door Herkules gedragen!
 Neen, nooit behoort gy aan den laagsten sterveling;
 Gy wierd gewis ontëerd dat u zyn hand ontving!
 Hoe, snoode! zoud gy u aan Griekenland vertoonen,
 Verheerlykt met myn' roof, dien gy zo wreed dorst honen?

ULYS-

ULYSSES.

Ik hoor geen rede meer: 'k vertrek terstond.

PHILOCTETES.

En gy,

ô Pyrrhus! Vrinden, ach! gy hoort niet meer naar my!
Myn zoon! verwin het zwak, waardoor gy word bewogen.
Ach! zo ge my niet volgt, verraad gy 't Grieksch vermogen.
Spreek hem niet verder toe, zie hem niet aan, kom voort.

PYRRHUS, *tegen Ulyses.*

Duld dat onze oorlogslieën vertoeven in dit oord.
Men kan licht op myn bede, om al' zyne ongelukken,
Hem deze laatste vrucht van onze gunst doen plukken;
En, eer dat onze vloot van deze kusten steek',
Terwyl men van de goôd een' blyden weêrtogt fineek',
Kan Philoctetes noch zyn' wreeden haat verzaken,
En dezen korten stond zichzelven nuttig maken.
Hy volgt ons mooglyk, en zyn dwaling doet hem leed...

Tegen de soldaten.

Gy, houd, op d'eersien wenk, u tot den togt gereed.

V I E R D E T O O N E E L.

PHILOCTETES, SOLDATEN.

PHILOCTETES.

Ach! ik bezwyk in 't eind' voor 't wee, dat ik moet vreezen;
Dit eiland was myn woon... het zal myn grafplaats wezen!

58 P H I L O C T E T E S,

'k Ben thans van alle hulp, van alle hoop ontbloot.
 Ô Vogels! schuw niet meer het hol, dat gy ontvlood!
 Komt, rotsbewoners! komt: gy hebt my niet te duchten:
 'k Bezit niet meer het tuig, dat u zo vaak deed vlugten.
 Wreekt u, en kort met spoed myn droevig leven af:
 Eerlang stort, buiten u, de honger my in 't graf!
 En ik zou weér, ô spyt! ondankbren hulp betoonen!
 Neen, snoode Grieken! sterft! sterft, Atreus wreede zonen!..
 Ô Vader! Vaderland! 'k bezwyk dan in deez' nood,
 Ik sterf, verr' van u af!.. Ach! had ik, vóór myn dood,
 U éénmaal weêrgezien, zó lang van u verdreven!...
 'k Heb u om 't Griekfche volk, dat ik vervloek, begeven;
 'k Verliet het al' om hen, 'k deed alles om hunn' hoon...
 Myn dood is 't loon daarvan... 'k verdiende zulk een loon!

Hy treed weder in de grot.

Einde des tweeden bedryfs.

D E R D È B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

U L Y S S E S , P Y R R H U S .

U L Y S S E S .

Waar vliegt gy heen, myn prins? Waartoe word gy gedreven?
Zult gy van uwe vlugt ons dan geen reden geven?
Waarom wilt gy zo ras ons oorlogsvolk ontvliên?

P Y R R H U S .

Opdat myn wanbedryf zich grootsch herfeld moog' zien.

U L Y S S E S .

En welk een wanbedryf?

P Y R R I U S .

Ach! dat ik u dorst hooren,
Toen ik, om 't Grieksch belang, myn glori kon verfinooren,
En, laag genoeg van ziel, het goed vertrouwen schond
Van dien rampzaligen, die my aan zich verbond!

U L Y S S E S .

Wat meent gy dan te doen?

P Y R R H U S .

Met hem naar recht te leven.

U L Y S S E S .

Hoe! gy?

P Y R -

60 P H I L O C T E T E S ,

PYRRHUS.

Dat wapentuig, hem door een' held gegeven,
Word enkel door een list in myne magt aanschouwd;
En ik hergeef hem 't pand, dat my wierd toevertrouwd.

ULYSSES.

ô Hemel! Dit besluit doet myne ziel ontroeren!
Gy geeft zyn wapens weér! gy meent dit uit te voeren!
Ik bid, ach! overweeg...

PYRRHUS.

Dat is het geen ik deed.

ULYSSES.

Gy hebt het vast bepaald?

PYRRHUS.

Ik ben daartoe gereed.

ULYSSES.

En waant held Pyrrhus dan dat niets hem zal weêrstreven
In dat vloekwaard' besluit, waartoe hy word gedreven?

PYRRHUS.

En wie zou dat weêrstaan?

ULYSSES.

Wie? ik, en al het volk.

PYRRHUS.

Ik wacht hen onbevreesd, en tart gerust hunn' dolk;
Als ik myn' plicht volvoer, kan niets myn ziel doen vreezen.

ULYS-

U L Y S S E S.

Uw' pligt! Is 't op die wyz' dat hy voldaan moet wezen?
Behoort aan u - alléén een onwaardecrbaar pand,
Dat gy door mynen raad zaagt geven in uw hand?

P Y R R H U S.

't Is waar, uw raad (met recht moet my uw raad doen blozen!)
Deed my, met leed, bestaan een schanddaad van trouwloozen.
Toen sprak de staatkunde, en gy wierd door haar gespoord;
Thans spreekt de billykheid, en word door my verhoord.

U L Y S S E S.

Dus, wyl gy ons de hoop op Troje doet begeven,
Dient tegen u het zwaard te worden opgeheven!

P Y R R H U S.

Ga, wapen u terstond: ik heb myn zwaard gereed.

U L Y S S E S.

Verwacht der Grieken wraak voor 't geen gy hen misdeed.
Uw stoutheid zal niet lang hun trotsch vermogen kwellen;
Dus zal de straf den hoon met rasfe schreên verzellen.

Hy vertrekt.

T W E E D E T O O N E E L.

P Y R R H U S, *alleen.*

Zy komen: 'k tart veelêr hun woeste razerny,
Dan dat ik langer noch myn wroegend hart bestry'.

δ Neen!

62 P H I L O C T E T E S ,

ó Neen! ik blooz' niet meer voor Philoctetes oogen.
Ik heb hem reeds ontboón.

D E R D E T O O N E E L .

P H I L O C T E T E S , P Y R R H U S , S O L D A T E N .

P H I L O C T E T E S .

Waarom my weér ontogen
Aan myn bedroefd verblyf? Zegt, wat ge in 'teind' besloot?
Word de akligheid myns lots noch meer door u vergroot?
Helaas! ik stel het vast; dit is uw hoop, barbaren!

Hy zet zich op een steenbank neder.

P Y R R H U S .

Stel u gerust, ó held! laat al uw wantrouw varen.
Gun my voor 't minst gehoor.

P H I L O C T E T E S .

't Heeft my te duur gestaan,
Ik ben te zwaar gestraft dat ik zulks heb gedaan,
Wreede oorzaak van al 't wee, dat my komt overstroomen!...

P Y R R H U S .

Ach! is 'er dan geen weg om tot berouw te komen?

P H I L O C T E T E S .

Het is, door zulk een taal, dat gy my hebt verleid,
My in den vloekpoel stortte, ontmenscht door u bereid;

Ja!

Ja! gy hebt op die wyze uw offer snood bedrogen.

PYRRIUS.

Welhaast kent gy 't belang, waardoor ik word bewogen.

Ik bid, zeg my alleen, sta my hierin te woord,

Of gy steeds blyven wilt in dit rampzalig oord,

Of gy altoos uzelv' hardnekkig blyft weêrstreven,

En of gy dat befluit standvastig aan zult kleven?

Ik smeek u, antwoord my.

PHILOCTETES.

Ja, tot in eeuwigheid

Ben ik daartoe gezind.

PYRRHUS.

Helaas! 'k had my geveid

Dat ik in 't grimmig hart dat opzet zou verbreken;

Doch, nu gy 't zo begeert, zal ik u niet weêrspreken.

PHILOCTETES.

Gy spraakt vergeefs, barbaar! Het voegt u wel dat gy

Het allerminst gezag gebruiken zoud op my!

Ga, hoogst ontääarte zoon van een' doorluchten vader!

Gy voert door uwe list myn' ramp in top, verrader!

En bied my noch uw' raad!.. Ontwyk myn oog met spoed!

Ga, zoek Ulyses op en 't haatlyk Grieksch gebroed.

Noch gy, noch Atreus kroost, ontkoomt de straf der bozen:

Des hemels grimmigheid vervolgt de trouweloozen.

'k Smeek

64 P H I L O C T E T E S ,

'k Smeek dat de wraak der goón uw schreden vergezell',
Dat u haar donder treff'! zie daar myn laatst vaarwel!

PYRRHUS.

Staak dat geweën, die klagt; leg al die woede neder;
Ken beter Pyrrhus hart, en neem uw wapens weder.

PHILOCTETES.

Legt gy my heimlyk licht een' nieuwen valstrik neêr?

PYRRHUS.

Ontfang uw eigendom uit myne handen weêr.
Daar ik het u hergeef, moogt ge u van vrees ontheffen:
Laat my, bedrieg ik u, des hemels donder treffen!

PHILOCTETES, *met vreugd opstaande, en zyne
pylen hernemende.*

'k Herken uw edel bloed aan 't geen gy thans verricht;
Geen Sifyfus, ó prins! schonk u het levenslicht.
Gy toont u grootsch beziel'd door eer en deugd te gader,
En dat gy warelyk Achilles had tot vader!

PYRRHUS.

Met welk een zoete vreugd word door zyn' zoon beschouwd
Dat gy dien grooten naam zo hoog in waarde houdt!
Prins, gy vergeet myn schuld en myne zwakheid tevens:
Welân! gedoog dat ik, schoon in de jeugd myns levens,
U 's hemels wil verklare, en, onderricht door hem,
My wapen' tegen u met zyn geduchte stem.
Een strenge wet van 't lot heeft rampen ons beschoren:

Ons

Ons drukt hun nutte last zodra wy zyn geboren;
 't Zyn rampen, op deze aarde elk sterfling opgeleid;
 Zy spruiten uit natuur en uit noodlotigheid.
 Maar, als de rampen uit onszelven zyn gesproten,
 Als we onbedacht de hand, die ze ons verlicht, verftooten,
 Als 't hart zich voor den raad der vrindschap doof verklaart,
 Dan zyn wy noch beklag, noch mededoogen waard'.
 Uw ziel blyft onvermurwd, en zy vergroot haar finarte;
 De oprechste raad word hoon voor uw verbitterd harte.
 't Is all' vergeefs: gy meent dat ge in den trouwften vrind,
 Als hy uw drift weérstaat, een' wreedden vyand vind.
 Ik spreek nochtans vry uit, en zal u klaar doen hooren
 Het noodlot, door de stem der goden u befchoren.
 De Trooifche Helenus, die achtbre hemeltolk,
 Verfond uit hen ons lot, en 't lot van 't Griekfche volk.
 Gevangen in ons heir, wil hy gerust zyn leven,
 Zo zyn voorfpelling dwaalt, aan ons ten offer geven.
 De hemel strafte u, prins: 't is hy, die, fel verftoord,
 Het kruipend wraakgedierte op u heeft aangefpoord,
 De vreesfelyke slang, bewakend Chryzaas tempel,
 Toen gy, ontwydende den hooggewyden drempel,
 't Verblyf, dat door de goôn haar zorg was toevertrouwd,
 Met een misdadig oog inwendig hebt befchouwd.
 Uw kwaal word niet hersteld, ten zy gy aan de zonen

66 P H I L O C T E T E S ,

Van Eskulaap' uzelv' in 't leger zult vertoonen ,
 En Ilium verdelgt: de hemelfche oppermagt
 Heeft aan ons beiden de eer dier zege toegedacht.
 Gy, prins! met recht bestemd tot all' die grootfche daden ,
 Kunt gy het godendom met bitsch verwytt beladen?
 't Bied u de blinkendfte eer, door d' eelften oorlogsmoed ,
 't Geluk, de zege, en 't eind' van al uw' tegenspoed,

P H I L O C T E T E S .

Ach! waarom fleep ik noch dit nuttelooze leven ,
 Waarvan ik door de goôn vóórlang moest zyn ontheven?
 Wat doe ik op deze aarde, in de ergfte droefenis?
 Moet ik dan noch weérftaan all' wat my dierbaar is!
 Een edel fterveling, dien ik met recht moet eeren ,
 Moet dan, als hy my fineekt, zich weigrend af zien weeren!
 Befchuldig my niet, prins! ontzie myn' tegenspoed;
 Myn grootfte rampspoed is dat ik u weigren moet.
 Maar, wat onbillykheid! Wat hebt gy voorgedragen?
 Moet Philoctetes zich tot zo verr' dan verlagen,
 Dat hy onwaard' verfchyn' voor 't oog van all' wat leeft,
 Bedekt met al de fmaad, die hy vergeven heeft?
 Waar vlood ik met de fchand', die op my neér zou dalen!
 Zou die alziende zon, wier glansfen ons bestralen,
 Ulysfes zitten zien naast grammen Philoctet?
 En kan ik Atreus zoons aanfchouwen zonder leed?

Wat

Wat wacht ik noch van hen? en op wat grond kan 't wezen
 Dat gy my streelt met hoop op beter lot nadezen?
 Weet gy wat lot doór hen my éénmaal word bereid?
 Neen, wacht geen naberouw van hunne ondankbaarheid.
 De boosheid krenkt de ziel en leid haar slechts tot boosheid.
 Maar gy, wat spoort u aan tot bystand der trouwloosheid?
 Ik moet bekennen, prins! 't verwondert waarlyk my
 Dat gy de Grieken dight, na hun verradery.
 Gyzelf hebt my gezegd, de trots dier opperheeren
 Dorst Ajax heldendengd en Pyrrhus moed ontëeren,
 Ja heeft Achilles zoon zyn' vaders goed ontroofd;
 En echter hebt gy hen uw' arm en hulp beloofd!
 Hou, hou veelëer uw' eed; en wil van deze zoomen
 My naar Thesalië geleiden langs de stroomen.
 Leef zelf aan Scyros wal gerust en vry van hoon,
 En laat het Grieksche volk verdelgen tot zyn loon.
 Dus heelt gy al de elend' van myn rampzalig leven;
 Dus zult ge uw' vaders asch in 't graf voldoening geven;
 En gy ontgaat de finaad, voor de oogen van 't heelal,
 Als vloekgenoot en steun van 't eerloos vorstental.

PYRRHUS.

Gy vonnist tegen u: gyzelf hebt u verwezen.
 Des hemels goedheid, prins, wil uwe wond' genezen;
 En gy, gy durft de hulp, die zeker is, vermaên!

68 P H I L O C T E T E S ,

PHILOCTETES.

Laat my myn grievend wee: ik heb dat dóórgestaan.

PYRRHUS.

Denk, Pyrrhus is uw vrind.

PHILOCTETES.

De vrind van Atreus zonen!

Gy wilt me aan 't gruwzaam heir dier snodeen weér vertoonen,
Waar 't wreed geheugen van myn gadelooze elend'...

PYRRHUS.

Daar nam zy een begin, daar neem' zy weér een end';
En, prins! gy kunt u nooit een ander heilspoor banen.

PHILOCTETES.

Ach! spreek van Grieken niet, spreek my niet van Trojanen:
Zy allen kostten my te veel geweest en leed.
Ik zeg u slechts één woord: gy zwoert me een' dieren eed:
Vollbrengt gy dien getrouw?

PYRRHUS.

Ik zweer dien naar te komen,
Ondanks het groot gevaar dat ik daardoor moet schroomen,
Al viel gantsch Griekenland gewapend op ons aan.

PHILOCTETES.

Neen! gy kunt onbevreesd zyn' fellen haat weérstaan:
De deugd is Pyrrhus gids, het recht is aan zyn zyde,
En met Alcides tuig gaat hy met vrucht ten slyde.

PYR-

PYRRHUS.

Wel nu dan, volg my na.

V I E R D E T O O N E E L.

PHILOCTETES, PYRRHUS, ULYSSES,
gevolgd van SOLDATEN.

ULYSSES.

o N een, gy zult niet gaan:

Ulysfes, al het volk zal uwe vlugt weêrstaan.

PHILOCTETES.

Ulysfes!.. deze pyl straffe uw vermetelheden!

PYRRHUS, *hem wederhoudende.*

Ach! wil geenszins dat tuig tot zulk een daad besteden.

Ge ontvingt het uit myn hand.

PHILOCTETES.

'k Wil 't verwen, om myn' hoon,

In 't eerelooze bloed...

PYRRHUS.

Prins! in den naam der goôn...

Men hoort den donder.

Hoor toe: de donder kraakt: zy spreken uit den hoogen;

Zy toonen hun gezag.

PHILOCTETES.

Ja, hun vergramd vermogen

Spoort myne hand ter straffe eens vyands, die, ontzind...

70 P H I L O C T E T E S,
L A A T S T E T O O N E E L.

DE VOORIGEN; HERKULES, in eene
verlichte wolk nederdalende.

HERKULES.

Hou stand! herken in my Alcides en uw' vriend.
Ik daal, om u allén, uit 's hemels hooge zalen,
Waar 'k, naast de goden, in onsterslyke eer mag pralen.
Gy weet wat ik daartoe grootmoedig heb bestaan:
Gy moct uw deugd doen zien door even groote daén.
Uw lot is, op het spoor van Herkules te streven.
Volg dezen jongen held, waar hy zich zal begeven.
Gy zult eerlang, aan 't hoofd van Griekens oorlogsstoet,
Uw lauwwen zien gevefd met Paris rookend bloed.
Uw doodlyk schietgeweer zal hem het licht ontrukken,
En 't schuldige Ilium in 't nietig stof doen bukken.
Aan Pyrrhus en aan u bereidde 't lot éénmaal
Dien langverwachten roem, die grootfche zegepraal.
Gaat beiden u den weg tot zulk een glori banen.
Vertoon aan Peans oog den roof der Phrygianen;
Maar, als ge in zyn paleis verwinnar wederkeert,
Als gy in Eta komt, met heldenloon verzeerd,
Wyd op Alcides graf de bloedige eerstelingen,
Aan my en myn geweer verfschuldigde offeringen.

Ga,

Ga, Eskulaap' zal u genezen door zyn kunst.
 Dank met ontzag de goôn voor hun betoonde gunst.
 Eerbiedig hen altoos: zy doen uw' luister dagen;
 Een waar godsdienstig hart kan hen op 't hoogst behagen;
 En de onbevleete deugd, het eêlste geschenk der goôn,
 Sterft geenszins met den mensch, maar keert tot 's hemels troon.

Hy ryst weder hemelwaart.

PHILOCTETES.

ô Aangename stem, zolang verwacht met finarte!
 ô Stem, met vreugd gehoord in 't binnenst van myn harte!
 'k Zal u gehoorzaam zyn: myn wraakzucht, woede en spyt
 Zy in deez' blyden stond vergeten voor altyd.
 Ik zwicht; het is gedaan: daar we alles gunstig vinden,
 Kom, Pyrrhus! gaan wy heen, by 't zagt geruisch der winden:
 Vervullen wy het lot, dat ons word aangebo^n:
 Ik dien, als ik u volg, de vriendschap en de goôn.

E I N D E.

